

06/09/2020

Λόγος εις το εν Χώναις της Φρυγίας θαύμα του Αρχιστρατήγου Μιχαήλ

[Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Μόρφου](#)

Με αφορμή τον εορτασμό του εν Χώναις θαύματος του Αρχιστρατήγου Μιχαήλ, ο αρχιμανδρίτης Φώτιος Ιωακείμ της Ιεράς Μητροπόλεως Μόρφου στην Κύπρο, μίλησε για τον Θεό, τις αγγελικές δυνάμεις, τον ίδιο τον Αρχάγγελο και το θαύμα που επιτέλεσε.

Διαβάστε ολόκληρο τον λόγο του:

«Ο Ταξιάρχης των άνω Δυνάμεων,
Μιχαήλ ο πρωτοστάτης των θείων ταγμάτων,
σήμερον ημάς προς πανήγυριν συνεκάλεσεν»

- Του Αρχιμανδρίτου Φωτίου Ιωακείμ

«Πανήγυρη φαιδρά και ημέρα πανσεβάσμια η παρούσα, αγαπητοί μου εν Κυρίω αδελφοί. Σήμερα η αγία των Ορθοδόξων Εκκλησία τιμά και γεραίρει δοξολογικά το μέγιστο εν Χώναις θάυμα του παμμεγίστου Αρχαγγέλου Μιχαήλ και δοξάζει τον Θεό, τον θαυμαστό και μέσω των αγγέλων και μέσω των αγίων Του.

Γι' αυτό και συναθροιστήκαμε κι εμείς απόψε στον περικαλλή τούτο ναό του Αρχαγγέλου Μιχαήλ του ευλογημένου παλαίφατου χωριού σας της Πλατανιστάσας, για να τιμήσουμε τον πρώτο, τον πρωτοστάτη των ασωμάτων αγγέλων Μιχαήλ, τον εστιάτορα και προέξαρχο της λαμπρής αυτής ομήγυρης μαζί και πανήγυρης.

Ο Θεός μας είναι αγάπη, είναι η αγάπη: «Ο Θεός αγάπη εστίν», κατά την υφήγορη του μαθητή της αγάπης ρήση (Α' Ιω. 4, 8). Και, από αυτή του την αγάπη κινούμενος, θέλησε να δημιουργήσει υπάρξεις λογικές, που να μετέχουν στη Χάρη

Του. Ταυτόχρονα, ο Θεός είναι Φως, «το Φως το αληθινόν» και προαιώνιο: «ὁ Θεὸς φῶς ἐστὶ καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία» (Α΄ Ιω. 1, 5). **Πριν λοιπόν δημιουργήσει τον υλικό και ορατό κόσμο και τον άνθρωπο, δημιούργησε τον άυλο και άορατο κόσμο, τις αναρίθμητες δηλαδή αγγελικές Δυνάμεις, όντα λογικά και ασώματα, για να κοινωνούν, να μετέχουν στην άκτιστη Χάρη Του. Η πριν από την υλική δημιουργία πλάση τους μαρτυρείται ξεκάθαρα στο βιβλίο του Ιώβ στην Παλαιά Διαθήκη: «ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ἤνεσάν με φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοί μου» (Ιώβ 38, 7). Και, ως φως που είναι ο Θεός, τους έπλασε «φώτα δεύτερα», που δέχονται δηλαδή το φως της Χάριτος και θείας γνώσεως από τον ίδιο, που είναι η πηγή του φωτός, και το μεταδίδουν με τη σειρά τους, «ὡς ἔσοπτρα τοῦ φωτός», δηλ. σαν καθρέπτες, οι ανώτεροι προς τους κατώτερους και όλοι προς τους ανθρώπους. Τη φύση των αγγέλων και τον αριθμό τους μόνο ο Κύριος γνωρίζει.**

Το μεγάλο τους πάντως πλήθος υποδηλώνει εμφαντικά σε μία του θεϊκή όραση-αποκάλυψη ο προφήτης Δανιήλ: «χίλιαι χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ καὶ μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ» (Δαν. 7, 10). Σύμφωνα δε με την Αγία Γραφή και την ιερά Παράδοσή μας, και μάλιστα τα θεολογικώτατα συγγράμματα του αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου, ο αγγελικός κόσμος κατατάσσεται σε εννέα τάγματα, που υποδιαιρούνται σε τρεις τριαδικές ενότητες, προς τιμή και κατά τον τύπο της Αγίας Τριάδος. Οι χορείες αυτές των εννέα αγγελικών ταγμάτων είναι τα Σεραφεΐμ, τα Χερουβεΐμ, οι Θρόνοι, οι Κυριότητες, οι Δυνάμεις, οι Εξουσίες, οι Αρχές, οι Αρχάγγελοι και Άγγελοι, με προεξάρχοντες την ομάδα των αρχηγών και αρχιστρατήγων τους Μιχαήλ, Γαβριήλ, Ραφαήλ κ.α. Να διευκρινήσουμε εδώ δύο πράγματα. Πρώτο, πως το όνομα, ο χαρακτηρισμός των Μιχαήλ, Γαβριήλ, κ.α. αγγέλων ως Αρχαγγέλων δεν αναφέρεται στο ομώνυμο προτελευταίο ιεραρχικά αγγελικό τάγμα, αλλά δηλώνει το αξίωμά τους ως αρχηγών, προϊσταμένων όλων των άλλων αγγελικών δυνάμεων. Παρόμοια, και το όνομα άγγελοι, δηλώνει και το τελευταίο ιεραρχικά αγγελικό τάγμα, αλλά αποδίδεται και σε όλες γενικά τις αγγελικές Δυνάμεις. Και βέβαια ο Τριαδικός μας Θεός δημιούργησε ελεύθερους τους αγγέλους, και σεβάστηκε την ελευθερία τους. Δεν τους έκανε δηλαδή εξ αρχής άτρεπτους προς το κακό, αλλά αυτεξούσιους, ώστε, χρησιμοποιώντας την ελεύθερή τους βούληση, να ανυψώνονται προς τον Θεό και να αυξάνουν σε αγιότητα με τη θεωρία των θείων του Θεού μυστηρίων.

Κατά τη σημερινή όμως ημέρα, τιμούμε ιδιαίτερα τον αρχάγγελο Μιχαήλ, που το όνομά του σημαίνει δύναμις Θεού η ποιος είναι σαν τον Θεό, που είναι ο αρχάγγελος της δικαιοσύνης του Θεού, και που κατεξοχήν δρα και εμφανίζεται την εποχή της Παλαιάς Διαθήκης. Όποιος τη μελετήσει επισταμένως, θα

διαπιστώσει τις πολλαπλές θαυμαστές εκεί εμφανίσεις και παρεμβάσεις του. Όμως, μετά την έλευση του Σωτήρος Χριστού στη γη, οι εμφανίσεις και θαυμαστές επεμβάσεις του αρχαγγέλου Μιχαήλ, δηλαδή οι αποδείξεις της αγάπης και πρόνοιάς του προς τους χριστιανούς, έγιναν ακόμη μεγαλύτερες. Κι αυτό αποδεικνύει περίτρανα το μεγάλο θαύμα, την ανάμνηση του οποίου σήμερα εορτάζουμε, και που έχει την εξής προϋστορία.

Διερχόμενος ο απόστολος Ιωάννης ο Θεολόγος από την πόλη των Κολασσών της Φρυγίας στη Μικρά Ασία για να κηρύξει το Ευαγγέλιο, προφήτευσε ότι ο αρχάγγελος Μιχαήλ θα επεσκίαζε με τη χάρη του ένα μέρος εκεί, που ονομαζόταν Χαιρέτοπα (σήμερα Kaya-diri). Δεν πέρασε πολύς χρόνος και πράγματι, με την επισκίαση του αρχιστρατήγου Μιχαήλ, ανέβλυσε στον τόπο εκείνο πηγή νερού - θαυματουργό αγίασμα-, που θεράπευε κάθε ασθένεια. Κάποτε, το αγίασμα τούτο θεράπευσε την κωφάλαλη θυγατέρα ενός άρχοντα, ο οποίος, σε ένδειξη ευγνωμοσύνης προς τον αρχάγγελο, ανήγειρε στον τόπο εκείνο περικαλλή ναό προς τιμή του. Ενενήντα χρόνια μετά, κάποιος ευλαβής νέος από την πλησιόχωρη Ιεράπολη της Φρυγίας με το όνομα Αρχίππος πήγε στον ναό τούτο του αρχαγγέλου και αφιερώθηκε σ' αυτόν, υπηρετώντας ως νεωκόρος. Τόση ήταν η αγάπη και ο ζήλος του προς τον Θεό και τόσο υψηλή ασκητική ζωή διερχόταν, ώστε έλαβε σύντομα το χάρισμα της θαυματουργίας. Αλλά ο χαιρέκακος διάβολος, βλέποντας τις ατέλειωτες θαυματουργίες του αγιάσματος και τα ασκητικά κατορθώματα του Αρχίππου, φθόνησε και εξέγειρε εναντίον του τον φθόνο των περιοίκων ειδωλολατρών, που πολλές φορές τον ύβρισαν και τον κτύπησαν βάνουσα. Ακόμη, δοκίμασαν να κατευθύνουν προς το αγίασμα τα νερά του ποταμού Χρύσου, που έρρεε εκεί κοντά, ώστε αυτό να αποβάλει την ιαματική του χάρη, αλλά ο αρχάγγελος με την αόρατη επέμβασή του αναχαίτησε τη ροή του ποταμού και ματαίωσε τα αντίθετα σχέδιά τους.

Για έλθουμε και στο θαύμα, του οποίου σήμερα τελούμε την ανάμνηση, κάποια άλλη φορά, οι ειδωλολάτρες έσκαψαν βαθειά τάφρο, την περιέφραξαν και μετέφεραν εκεί με αυλάκια τα νερά των παραρρεόντων ποταμών Λυκοκάστρου και Κούφου. Αφού μαζεύτηκε λοιπόν στο φράγμα εκείνο, που βρισκόταν λίγο πιο πάνω από τον ναό και το αγίασμα του αρχαγγέλου, μεγάλη ποσότητα νερού, αποφάσισαν κατά τα μεσάνυχτα να το ανοίξουν, ώστε η ορμή των συγκεντρωμένων υδάτων να καταποντίσει έξαφνα τον ναό και τον Αρχίππο και να εξαφανίσει και το αγίασμα. Ο ευλογημένος δούλος του Θεού Αρχίππος αντιλήφθηκε το φοβερό αυτό σχέδιο των ειδωλολατρών και με δάκρυα θερμά και πίστη παρακαλούσε τον αρχάγγελο να επέμβει. Και, ποιος να διηγηθεί τα θαυμάσια του Θεού, αγαπητοί μου αδελφοί; Ο παμμέγιστος Μιχαήλ εισάκουσε τη δέησή του, εμφανίστηκε στον Αρχίππο και τον καθησύχασε να μη φοβάται τίποτα! Έπειτα, τον κάλεσε έξω, να του δείξει

οφθαλμοφανώς τη σωστική του επέμβαση. Οι ειδωλολάτρες είχαν ήδη πριν λίγο ανοίξει το φράγμα και τα νερά πλησίαζαν με φοβερή ορμή σε μία μεγάλη πέτρα πιο πάνω από τον ναό. Τότε ο Μιχαήλ στάθηκε κοντά στην πέτρα εκείνη σαν στύλος πυρός και χάραξε επάνω της με τη ράβδο του που κρατούσε το σημείο του σταυρού. Βροντή φοβερή ακούσθηκε τότε, η πέτρα σχίσθηκε και ο Ταξιάρχης πρόσταξε τα νερά να χωνευθούν μέσα στο ρήγμα της πέτρας. Και, πράγματι, έτσι έγινε, και σώθηκαν θαυμαστά ο ναός, ο Άρχιππος και το αγίασμα. Από τότε τα νερά εκείνα χώνονται, χωνεύονται στο σημείο εκείνο. Γι' αυτό και ο τόπος μετονομάσθηκε «Χώνες», προς δόξαν Θεού και τιμήν του θερμού προστάτου μας αρχαγγέλου Μιχαήλ.

Και εμείς, αγαπητοί μου αδελφοί, που συναθροισθήκαμε σήμερα να τιμήσουμε τον Αρχάγγελο Μιχαήλ, ας τον τιμήσουμε με ύμνους και προσευχές και τις προσφορές μας σε άρτους, λάδι, κρασί, κερί και θυμιάματα· προπάντων όμως με τα θεάρεστα έργα μας. Να αγωνιζόμαστε η ζωή μας να καταστεί όσο γίνεται αγγελική, δηλαδή πνευματική, ουράνια, όχι βυθισμένη στα του κόσμου τούτου, τα ψυχοφθόρα και πρόσκαιρα. Να έχουμε ακόμη θάρρος και ελπίδα στη ζωή μας, αφού έχουμε «τοσούτον περικείμενον ημίν νέφος μαρτύρων» και αγίων και αγγέλων. Ο Θεός δεν είναι μόνο Δημιουργός. Είναι και προνοητής και έχει τη μέριμνά μας. Οι ποικίλες δοκιμασίες, που πέρασαμε και περνούμε, ως έθνος και ως κοινωνία, δεν είναι τυχαίες. Είναι αποτέλεσμα της παιδαγωγικής επέμβασης, της αγάπης του Θεού, για τη μετάνοια, τη σωτηρία μας. Οι όποιες τούτες κρίσεις είναι απόρροια της πνευματικής μας κρίσης, της αποστασίας μας, της απομάκρυνσης από τον Θεό, το άγιο θέλημά Του. Φθάνει να έχουμε αυτιά να ακούουμε και μάτια να βλέπουμε, όπως λέγει και ο Χριστός μας στο Ευαγγέλιο. Κι αν εμείς ζούμε με μετάνοια και εξομολόγηση, με ενσυνείδητη μυστηριακή ζωή, με αγάπη και συμπαράσταση μεταξύ μας, με ελεήμονα διάθεση, οι προσευχές μας και οι ικεσίες όλων των αγίων και των αγγέλων για μας, και του αρχαγγέλου Μιχαήλ, που σήμερα τιμούμε, θα γίνουν ιδιαίτερα ευπρόσδεκτες από τον Κύριο. Και θα μας φυλάξει από τα παρόντα και τα επερχόμενα δεινά. Θα αποδιώξει τον από βορρά ανηλεή τύραννο. Θα μας αξιώσει, ως ελεήμων, να επιστρέψουμε και στις σκλαβωμένες μας πατρίδες. Μα, προπάντων, θα μας αξιώσει να εισέλθουμε στην αληθινή, την αιώνια, τη μόνιμη πατρίδα μας, την άνω Ιερουσαλήμ, όπου η ακατάλυτη χορεία των αγγέλων και αγίων, όπου το ανέσπερο Φως του Προσώπου Του, του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, του Τριαδικού μας Θεού, στον Οποίο ανήκει η δόξα και το κράτος στους αιώνες. Αμήν!